

"Trại giam Cộng Trại" qua lời nhân chứng (phần 1)

Tác Giả: Mác Lâm, biên táp viên RFA

Thứ Bảy, 25 Tháng 12 Năm 2010 11:28

Trại giam Cộng Trại có lẽ là một địa danh ít người Việt biết đến trước khi cuộc chiến Việt Nam kết thúc.

Một trại giam tại miền Bắc (ảnh minh họa). Photo courtesy of phanchautrinhdanang.com

Đây là nơi giam giữ các trại tù hình sự và các tù nhân tôn giáo trong đợt xóa sổ năm 1959 và sau đó mở tung cánh cửa mở ra vào năm 1976 để đón nhận tù nhân cộng sản từ miền Nam gởi ra. Trại giam Cộng Trại dưới nhiều góc nhìn có thể nói không hề thua kém bất cứ trại giam nào trong tác phẩm “Quán Đào Ngục Tù” của văn hào người Nga Alexandre Soljenitsyne. Ban Việt Ngữ đài Á Châu Tự Do trên trại giam giữ thiều loạt bài này do biên tập viên Mác Lâm biên soạn sau đây với mục đích giúp mọi người hiểu rõ hơn về cái chết oan khuất, những con người bị chà đạp và những tài liệu, nhân chứng cho biết về trại Cộng Trại đã trải qua, người cá đái tù nhân như thế nào. Loạt bài này sẽ do chính nhân chứng của trại tù khác nghiệt này kể lại với tình hình theo dõi, bất cứ đâu từ bài tiếp theo sau đây:

Giáng sinh năm 1959

Tiếng chuông Nhà Thờ Lán Hà Nội gióng vang lên chiều một ngày trước lễ Giáng Sinh năm 1959. Không phải báo hiệu sự ra đời của Chúa Giê Su, mà tiếng chuông kêu gọi người dân vì Nhà Thờ Lán đang bắt một nhóm người đến phá rái.

"Trời Giáng Sinh Trội" qua lời nhân chứng (phần 1)

Tác Giả: Mác Lâm, biên tập viên RFA

Thứ Bảy, 25 Tháng 12 Năm 2010 11:28

Cha xä Nhà Thä Län lúc bäy giä là linh mác Tränh Văn Căn, cũng chính là ngäi ra länh giät chuông kêu giáo dân đän cäu nhà thä khi mät nhóm ngäi täxäng là quän chúng täphát kéo đän dành phän trang trí nhà thä trong đäp lä Giáng Sinh năm 1959.

Câu chuyän bät đäu täträc đó mät năm, chính quyän Hà Näi muän chäng täViệt Nam khuyän khích tädo tôn giáo nên trong đäp Giáng sinh năm 1958 häđä cho mät đäm đäng đän Nhà Thä Län täý chäng đän kät hoa trang trí bên ngoài nhà thä và sau đó đòi nhà thäphäi träläi tän công län tän mua vät liäu väi täng sätän không ai tin näi.

Giáng Sinh năm 1959 nhóm ngäi này läi täp täc đän đòi trang trí nhà thänhäng gäp sächäng cä quyät liät cäa linh mác chánh xä Tränh Văn Căn và linh mác Nguyän Văn Vinh, còn đäc gäi là cha chính Vinh. Khi nghe täng chuông báo đäng, giáo dân kéo täi và äu đäxäy ra.

Chiän đäch xóa sä

Cäng Träi là mät cái đäa ngäc nhät cho đän chät thì thôi, cùng väi cha Läng Huy Hän. Cái chät cäa cha chính Vinh là nhä thä. (Ô. Phùng Văn Täi)

Câu chuyän välä ra sau đó cho thäy nhóm ngäi đän phá nhà thä do chäträng quá khích cäa mät nhóm ngäi và kät quä là linh mác Tränh Văn Căn, linh mác Nguyän Văn Vinh cùng mät sägiáo dân bä quyät i phá räi träan. Linh mác Căn chäu 12 tháng tù treo, linh mác Nguyän Văn Vinh chäu 18 tháng tù giam vì täi “Vô cätäp häp quän chúng trái phép, phá räi träan, cätình vụ khäng, xuyên täc chä đä, gây chia rä trong nhân dân”

Sau phiên tòa, linh mác Nguyän Văn Vinh bä đäa đä giam äHäa Lò, sau đó bächuyän đänhiäu träi giam khác nhäChäNgäc, Yên Bái, cuäi cùng là träi giam “Cäng Träi” näi dành riêng cho các tù nhân tätäi.

Ông Phùng Văn Täi, mät giáo sä đäy môn giáo sä văn chäng trong chäng viän, ngäi biät räväviäc này käläi:

"Trở i Giãm Cng Trở i" qua lđi nhđn chđng (phđn 1)

Tác Giả: Mđc Lâm, biên tđp viđn RFA
Thứ Bảy, 25 Tháng 12 Năm 2010 11:28

"Ngày 24 tháng 12 năm 1959 đđc là chđi u hđm trđđc chuđn bđ trang trí nhà thđ chính tòa đđ đón Noel, thì đđ y ban Liên đđc Công giáo, đđc là đđ y Ban Đoàn Kđt Công giáo đđn gây chuyđn. Trong khi trang trí nhà thđ Chính tòa đđ mđng Noel thì cha chính Vinh cùng vđi mđt sđ hđi Hát, mà sau này đđ theo cha chính Vinh, nhđi u ca viên lên trđi Cđng Trđi. Thđ m chí có nhđi u anh chđ em chđ 15, 16 tuđi thôi.

Hđm đđ đđ y Ban Đoàn Kđt Công Giáo vào tranh dành vđi c trang trí nhà thđ. Quan đđi m đđ a Giáo hđi mđn Bđc lúc bđ y gđi và đđ y Ban Đoàn Kđt Công Giáo nhđ nđđc vđi đđ a. Mđt là gđi đđ o hai là theo ngđđi ta. Tranh giành nhđ thđ cha chính Vinh cho kéo chuông. Hai cái tháp nhà thđ Chính Tòa đđ a Hà Nđi có 6 quđ chuông cha chính Vinh cho ca đđàn lên kéo cùng mđt lúc, đđ nhđ thđ mđt cuđc báo đđng đđn năm 1959 cho nên kinh khđng đđm, và hđi hđi nhau đđn bđt cha chính Vinh."

Nhđng nđn nhđn đđu tiên

đđ Linh Mđc Nguyđn Văn Vinh.

Có thđ nói cha chính Vinh là nđn nhđn đđu tiên trong chính sách xóa sđ thđm đđng đđo Công giáo mà chính quyđn Hà Nđi hđđng tđi. LM Nguyđn Văn Vinh do quá cđđng quyđt và không chđu khuđt phđc đđ âm thđm chđu chđt sau đđo trong trđi giam Cđng Trđi. Ông Phùng Văn Tđi kđ:

"Bđt cha chính Vinh xong hđ bđt mđt sđ ca viên. Nó thành mđt cái motif đđc là cái mđu chung đđ a nhđng ngđđi bđ bđt. Bđt vào đđy trđđc tiên vì nhđng cái gì? và cuđi cùng là chđt thđ nào. Cha chính Vinh bđ bđt và cuđi cùng ngđi bđ đđy lên Cđng Trđi. Cđng Trđi là mđt cái đđa ngđc nhđt cho đđn chđt thì thôi, cùng vđi cha Lđđng Huy Hđn. Cái chđt đđ a cha chính Vinh là nhđ thđ."

"Trở lại Giam Cống Trại" qua lời nhân chứng (phần 1)

Tác Giả: Mác Lâm, biên tập viên RFA
Thứ Bảy, 25 Tháng 12 Năm 2010 11:28

Cống Trại và Gulag

Trong tác phẩm Quên Đeo Ngực Tủn i tiếng thá giái, văn hào Aleksander I. Soltzhenitsyn kể về chá đá Liên Xô lúc áy đã tiêu diệt đá công giáo mát cách tá má đán nái náu so sánh tình tráng bách hái tôn giáo đái thái Stalin và cáng sán Việt Nam thì ngái ta sẽ ngác nhiên vì cách thác cáa chúng giáng nhau nhá hai giát ná c. Soltzhenitsyn viết:

"Nguyên mát hôm các viên chác đáa pháng đát nháp Tu vián Zvengiorod, cho đòi Cha Bá trên lon. Ông này nái danh trong Giáo hái Nga, nguyên là Firguf, sĩ quan ká binh trong đái Ngá lâm quân Nga hoàng, đá cán trên kêu gái nên bá đáa vá, phân phát hát cáa cái cho dân nghèo rái xin vô nhà tu kín. Há báo: "Mái quá bá ra đây có chút viác" và yêu cáu ông Cha Bá trên giao náp cho há bá hài cát cáa Thánh tá đáo Savva. Máy ngái Nhà ná c vô giáo đáng ván phá pháo hút thuác, ngay cá trá c bàn thá Chúa. Dĩ nhiên há ván đái nón và mát ông còn nhác xáng sá cáa ông thánh lên, thá nhá bái ná c bát đá coi Thánh có làm gì nái. Há còn xúc phá m nháu náa khián các tu sĩ phái kéo chuông báo đáng. Giáo dân đá xô tái và sau mát cháu xung sát có 1 hay 2 ông thát máng."

Trong nhiáu năm trái, các cháng vián kháp mián Bác Việt Nam bá đàn áp mát cách có há tháng. Linh mác, tu sĩ cũng nhá cháng sinh và giáo dân đáu là nán nhân cáa chính sách này. Cha Nguyán Thanh Đáng, linh mác chánh xá Quy Háu, Nghá An cho biát:

Há bát tá cá phán tá công giáo bá nghi ngá. Mát sá anh em bị tá kích, nháng gia đình có ngái đi Nam, ngái i thì đáa chá, phán đáng khi tình nghi thì há sẽ táp trung.(LM Nguyán Thanh Đáng)

"Tôi bá bát vào tháng 5 năm 1964. Bá bát nhiáu tán. Chá tráng cáa há trong năm 60 khi quác hái háp bát tá cá các phán tá há sá trong mián Nam tá chác Bác tán. Há bát tá cá phán tá công giáo bá nghi ngá. Mát sá anh em bị tá kích, nháng gia đình có ngái đi Nam, ngái i thì đáa chá, phán đáng khi tình nghi thì há sẽ táp trung."

Trong lúc đó có chá truáng đáp tá cá các cháng vián đán đán báng cách này cách khác làm

"Trở lại Giam Cống Trại" qua lời nhân chứng (phần 1)

Tác Giả: Mác Lâm, biên tập viên RFA

Thứ Bảy, 25 Tháng 12 Năm 2010 11:28

cho vợ n đi đào t o linh m c không còn n a. H cũng có h ng cho r ng 40 năm sau thì trên đ t B c không còn công giáo n a. Các linh m c ch t h t r i. Ông linh m c nào vâng l i đi theo h thì h đ cho ho t đ ng còn nh ng linh m c có thái đ không c ng tác v i h thì nó b t.

H có ý t p trung m t s linh m c nào nghe h thì h đ i d i xuôi, còn nh ng cha không c ng tác thì h t p trung nh ng x trên r ng. Còn các th y các ch ng vi n anh nào không v xây đ ng gia đình thì h s t p trung c i t o.”

Soltzhenitsyn k l i trong Qu n Đ o Ng c Tù c a ông nhi u đ n nh đ c trích l i t Vi t Nam m c dù ông không h có m t khái ni m nào v đ t n c Vi t Nam:

“Không đ a ph ng nào không có m t v án tôn giáo đ “tr t h b ng h t ph n đ ng”, nghĩa là tu sĩ, linh m c, con chiên hàng lo t b đ a ra toà. Tr c v tu vi n Zvengiorod b xâm nh p, Đ c Giáo ch Tikhon t ng nh u l n ph n kháng Nhà n c c m gi ng đ o, b t b tu sĩ hoàn toàn v i t i danh m h “ph n Cách m ng”. Ch có m t th i gian công tác tr t h Giáo h i t m l i vì Nhà n c còn lo l y lòng tín đ Chính th ng giáo đ r nh tay thanh toán n i chi n. Đ p xong Denikin và Kolchak là nh ng phiến toà l i đ n đ p nh sóng trào.”

Cán b Nhà n c t ra không thua kém Liên Xô v kho n b t b . Không ph i h ch b t linh m c, c nh ng ng i gi ng đ y t i ch ng vi n hay các ch ng sinh, giáo dân cũng đ u chung s ph n trong cu c bách h i này. Ông Phùng Văn T i là m t trong nh ng giáo s gi ng đ y t i ch ng vi n k l i:

“Công vi c c a tôi t năm 1952 cho t i khi tan ch ng vi n năm 1967 là đ y cho 6 l p v i 120 ch ng sinh. L p tôi có 11 ng i, hai linh m c.

Mùng 5 tháng 6 năm 1960 thì tôi đ c m n tr ng khi đang h c t u ch ng vi n. Đ c Cha phát bìa sai nó nh m t cái quy t đ nh phân công. Tôi l i đ y ch ng vi n v i hai ng i cùng l p n a cho đ n 30 tháng 5 năm 1963 thì tôi b b t. Lý do là ng i ta không mu n có ch ng vi n ng i ta mu n xóa s ch nh ng ng i làm v c Chúa th thôi, không mu n chúng tôi làm linh m c.”

"Trở lại Giám Công Trại" qua lời nhân chứng (phần 1)

Tác Giả: Mác Lâm, biên tập viên RFA
Thứ Bảy, 25 Tháng 12 Năm 2010 11:28

Không thể sống chung

Chúng tôi bắt đầu lên công trại chỉ có tôi và anh Đang là không làm đũa thánh giá và không theo đạo Thiên chúa thì còn sống, còn tất cả 70 người đi đũa chết cả. (Ô. Kieu Duy Vĩnh)

Qua kinh nghiệm thực nghiệm nhân chứng khi viết Quên Đeo Ngực Tù, văn hào Soltzhenitsyn xác định người công nhân không thể sống với tôn giáo, mà công giáo là tôn giáo nguy hiểm hàng đầu của nhân loại. Trong một chuyến nói về công giáo ông viết:

"Không cần gì theo luật! Đây là lúc vô cùng thích hợp để thanh toán cho xong vấn đề tôn giáo mấy năm nay với những phạm tử mà gác lại vì nó là chuyện dĩ nhiên. Đây cũng là lúc người Công nhân phải minh định những đức tin của người Công giáo, một thế giới đức tin bất kỳ dung hòa ngay lập tức quan điểm căn bản "nhà thờ là nhà thờ và Nhà nước là Nhà nước". Không được."

Cách thức mà người công nhân Việt Nam theo đuổi lúc này không khác mấy với Liên bang Xô Viết trước đó. Miền Bắc xóa sổ đạo công giáo như thế nào sau hiệp định Geneve? Ông Trần Quốc Đĩnh nhà văn Địch Bình, một điệp viên nội tình miền Nam được gửi ra Bắc hoạt động bí mật giám sát nhiều năm trước tôi ở miền Bắc, tác giả quyển Thép Đen viết về những người tù, kể lại những điều đáng kinh ngạc dù ông không phải là một tín hữu công giáo, ông kể:

"Tôi lúc đầu đã hiểu, trước đó tôi cũng đã hiểu những khi ra miền Bắc tiếp xúc với cán bộ và thực tế những lên trại trung ương là gì phải hiểu những sinh viên trại E này. Hồi ghé Geneve 20 tháng 7 năm 1954 khi đến tay của họ, mặc dù trong hình pháp nói là do tín người người do ngôn luận ...những người thực tế xã hội miền Bắc tất cả khi đến tay họ thì họ đóng kín mít, những bắt xuýt ngờ vực bắt nháp, do đó tất cả các đức tin của Công giáo ngoài miền Bắc tất cả ..xin mời các anh đi về nhà, họ lý do thế này: Anh phải đức tin ý vì tôi đức tin chỉ đức Việt Nam Dân Chủ Công Hòa không có ai ăn bám ai...anh phải đức tin ý thôi vì anh ở trong tay của họ!
Lúc này họ cầm viết áo của anh hỏi: Anh có làm ra cái áo này không? Anh nói không. Họ chửi xuýt đôi dép của anh hỏi: anh có làm ra cái này không? Anh bảo không! Cái kính anh đeo trên mặt anh có làm không? Không thì vậy chính là xã hội làm cho anh vậy thì anh phải trả lại xã hội vì không ăn bám ai mà! Tóm lại anh với những phạm tử đi nghĩa vụ quân sự, đi kinh tế mới. Tất cả đi tù vì người công dân làm thì anh phải làm, anh ăn như xã hội thì anh không thể phân biệt tu đức của anh!"

"Trở lại Giam Công Trại" qua lời nhân chứng (phần 1)

Tác Giả: Mác Lâm, biên tập viên RFA
Thứ Bảy, 25 Tháng 12 Năm 2010 11:28

Kiểm u Duy Vĩnh, chứng nhân Công Trại

Ngồi tù nơi trại giam công trại, đi úy Kiểm u Duy Vĩnh.

Một người tù nơi trại giam Công Trại là đi úy Kiểm u Duy Vĩnh. Ông và Nguyễn Hữu Đăng bắt chung với 70 người giam lỏng tu sĩ công sinh và có người là giáo dân công giáo. Ông Vĩnh cho biết kinh nghiệm của mình như sau:

"Vì gia đình tôi không đi tôi đi, gia đình tôi là địa chủ công hào. Bởi tôi bắt giữ tại Gia Lâm, bắt tất cả thu toàn bộ tài sản. Vào năm 1959 tôi bắt bắt cùng với anh Nguyễn Hữu Đăng và 70 tu sĩ và các cha d. Chúng tôi bắt địa lên công trại chỉ có tôi và anh Đăng là không làm d u thánh giá và không theo đ o Thiên chúa thì còn sống, còn tất cả 70 người đi u chết hết c ."

Có hai linh mục, linh mục thì nhất là linh mục Vinh thuộc địa phận Hà Nội. Linh mục thì hai là cha Qu và địa phận Nghệ An. Chỉ có hai linh mục còn tất cả là tu sĩ. Chúng giữ anh em khu A khu H khu O. Nhưng lò thiêu xác không có mà không có khói và không cần chết đ t. Vào khu O là chết. Hai người đi u tiên vào đó chết là linh mục Vinh và linh mục Qu, rồi tất cả sau đó các tu sĩ đi u chết hết c ."

Chỉ có tôi và Nguyễn Hữu Đăng còn sống vì anh Đăng là lão thành cách mạng còn tôi thì không theo đ o Thiên Chúa. Họ chữa mũi dùi chuyên chính cách mạng vào các người Thiên Chúa Giáo, nhưng người tu sĩ và linh mục."

Quý vị vui lòng theo dõi bài đầu tiên của loạt bài "Trở lại Giam Công Trại" do các nhân chứng kể lại cách mà người công sinh bách hại tôn giáo như thế nào. Tất cả chỉ là mìn bắt đầu cho một giai đoạn vô cùng khó khăn của người công giáo Việt nam, mời quý vị đón theo dõi tiếp bài tiếp hai

"Trí Giam Công Trí" qua lời nhân chứng (phần 1)

Tác Giả: Mả c Lâm, biên tập viên RFA

Thứ Bảy, 25 Tháng 12 Năm 2010 11:28

trong chương trình kä tä hiä u thêm một giai đoạn có nghiä u ngä i chä t nhä t trong trí giam mang tên Công Trí tại Hà Giang Việt Nam.

2010-12-24